

—
Dünya
Edebiyatı
Öykü
—

Chimamanda Ngozi Adichie Boynunun Etrafındaki Şey

—
Çevirisi
Sibel
Sakacı
—

Chimamanda Ngozi Adichie, 1977’de Nijerya’da dünyaya geldi. 2003’te yayımlanan *Mor Amber* romanı 28 dile çevrildi, çoksatanlar listesinde yer aldı. Romanlarıyla çok sayıda saygın edebiyat ödülünü alan Adichie, 2012’de yaptığı “Hepimiz Feminist Olmalıyız” başlıklı TEDx konuşmasıyla gündem yarattı. Günümüzün saygın edebiyatçıları ve kamuoyunu etkileyen feminist aktivistleri arasında yer alan Adichie, *Boynunun Etrafındaki Şey*, *Yükselen Güneşin Ülkesinde*, *Amerikana* adlı kitaplarıyla geniş bir okuyucu kitlesinin beğenisini kazandı.

Boynunun Etrafindaki Şey

DOĞAN KİTAP'TA YAYIMLANAN DİĞER KİTAPLARI

Mor Amber

Feminist Manifesto

Yükselen Güneşin Ülkesinde

Keder Üzerine

BOYNUNUN ETRAFINDAKİ ŞEY

Orijinal adı: The Thing Around Your Neck

© 2009, Chimamanda Ngozi Adichie. Tüm hakları saklıdır.

Yazan: Chimamanda Ngozi Adichie

Çeviren: Sibel Sakacı

Yayına hazırlayan: Aslı Güneş

Yayın hakları: © Doğan Yayınları Yayıncılık ve Yapımcılık Ticaret A.Ş.

Bu eserin bütün hakları saklıdır. Yayınevinden yazılı izin alınmadan kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

İlk baskı: Can Yayınları, 2019

Doğan Kitap'ta 1. baskı / Şubat 2022 / ISBN 978-625-8090-21-5

Sertifika no: 44919

Kapak tasarımı: Geray Gençer

Baskı: Yıkılmazlar Basın Yayın Prom. ve Kağıt San. Tic. Ltd. Şti.

15 Temmuz Mah. Gülbahar Cad. No: 62 / B Güneşli - Bağcılar - İSTANBUL

Tel: (212) 515 49 47

Sertifika no: 45464

Doğan Yayınları Yayıncılık ve Yapımcılık Ticaret A.Ş.

19 Mayıs Cad. Golden Plaza No. 3 Kat 10, 34360 Şişli - İSTANBUL

Tel. (212) 373 77 00 / Faks (212) 355 83 16

www.dogankitap.com.tr / editor@dogankitap.com.tr / satis@dogankitap.com.tr

Boynunun Etrafindaki Şey

Chimamanda Ngozi Adichie

Çeviren: Sibel Sakacı

Ivara'ya

İçindekiler

Bir Numaralı Koğuş.....	13
Taklit.....	32
Mahrem Bir Deneyim	52
Hayaletler.....	65
Geçen Hafta Pazartesi Günü.....	82
Sıçrayan Maymun Tepesi	102
Boynunun Etrafındaki Şey.....	121
Amerikan Büyükelçiliği.....	133
Titreme	147
Evlilik Aracıları.....	172
Yarın Çok Uzak	190
Dik Başlı Tarihçi	200

Bir Numaralı Koşuş¹

Evimiz ilk kez soyulduğunda, yemek odasının penceresine tırmanıp içeri giren ve televizyonumuzu, video kayıt cihazımızı, babamın Amerika'dan gelirken getirdiği “Purple Rain”i² ve “ThriMer” videokasetlerimizi çalan kişi komşumuz Osita'ydı. Evimiz ikinci kez soyulduğunda, içeri zorla girilmiş süsü verip annemin mücevherlerini çalan kişi erkek kardeşim Nnamabia'ydı. Olay bir pazar günü olmuştu. Annemle babam, büyükannemle büyükbabamı ziyaret etmek üzere doğdukları şehir olan Mbaise'ye gittikleri için Nnamabia ve ben kiliseye tek başımıza gitmiştik. Nnamabia annemin Peugeot 504'ünü kullanmıştı. Her zaman yaptığımız gibi kilisede beraberce oturduk, ama birisinin çirkin şapkası ya da havı dökülmüş kaftanını göstermek için birbirimizi dürtüp kahkahamızı bastırmaya çalışmadık; çünkü Nnamabia on dakika sonra tek bir söz bile söylemeden yanımdan ayrıldı. Rahip, “Ayin sona ermiştir. Huzur içinde olun” demeden az önce geri geldi. Biraz gücenmiştim. Sigara içmeye ya da bir kızı görmeye gittiğini düşünüyordum –ne de olsa ilk defa araba ona kalmıştı– ama en azından bana nereye gittiğini söyleyebilirdi. Sessiz bir şekilde eve yollandık ve Nnamabia arabayı evin uzun garaj yoluna park ettiğinde, o evin kapısını açarken ben de birkaç *ixora* çiçeği koparmak

1. Özgün adı “Hücre” olsa da tek kişilik olmadığı için “Koşuş” tercih edildi. (ç.n.)

2. Prince'in bir şarkısından yola çıkılarak çekilen film. (ç.n.)

için durmuştum. İçeri girdiğimde onu salonun ortasında diki-
lirken buldum.

“Soyulduk!” dedi İngilizce olarak.

Dediğini anlamam, darmadağınık odayı algılamam biraz zaman almıştı. O anda bile, çekmecelerin sonuna kadar açılmış biçiminde teatral bir şey görmüş, bu hali görececek olanları etkilemek isteyen biri tarafından yapılmış olduğu duygusuna kapılmıştım. Ya da yalnızca, erkek kardeşimi çok iyi tanıdığım içindi. Sonradan, annemle babam dönüp komşular *ndo* demek, parmaklarını şaklatıp omuzlarını indirip kaldırmak için eve akın ettikleri zaman, yukarı kattaki odamda yalnız başıma oturduğumda, içimdeki huzursuzluğun nedenini anlamıştım: Bunu Nnamabia yapmıştı, biliyordum. Babam da biliyordu. Panjurların dışarıdan değil içeriden açılmış olduğuna (Nnamabia aslında bundan çok daha akıllıydı ama belki de ayın bitmeden kiliseye dönmek için acele etmişti) ve hırsızın annemin mücevherlerinin durduğu yeri –metal sandığının sol köşesi– tam olarak biliyor olduğuna dikkat çekmişti. Nnamabia dramatik ve yaralı gözlerle babama bakmış ve, “Geçmişte ikinize de korkunç acılar yaşattığımı biliyorum, ama bana olan güveninizi asla böyle sarsmazdım” demişti. İngilizce konuşmuş ve kendisini savunurken hep yaptığı gibi “korkunç acı” ve “sarsmak” gibi gereksiz sözcükler kullanmıştı. Sonra arka kapıdan çıkmış ve gece eve gelmemişti. Ertesi gece de. İki hafta sonra, bir deri bir kemik halde, bira kokularıyla eve geldi ve göz yaşları içinde üzgün olduğunu, mücevherleri Enugu’da Hausa esnafına rehin verdiğini ve bütün paranın bittiğini söyleyerek özür diledi.

“Altınlarım için sana ne kadar para verdiler?” diye sormuştu annem. Ve Nnamabia cevap verdiğinde, başını iki elinin arasına alıp ağlamaya başlamıştı: “*Oh! Oh! Chi m egbuo m!* Tanrım beni öldürdü!” Sanki bari iyi bir para karşılığında

satmış olsa, diye düşünüyordu. Onu tokatlamak istemiştım. Babam Nnamabia'dan bir rapor yazmasını istemişti: mücevherleri nasıl sattığını, parayı nereye ve kiminle harcadığını. Nnamabia'nın doğruyu söyleyeceğini düşünmüyordum, kaldı ki babamın da öyle düşündüğünü sanmıyorum, ama babam, benim profesör babam bir şeylerin yazılı halde, düzgün bir şekilde belgelenmesini severdi. Ayrıca Nnamabia özenle baktığı sakalıyla, on yedi yaşındaydı. Liseyle üniversitenin arasındaki zamandaydı ve sopayla dövülmek için çok büyüktü. Babamın elinden başka ne gelirdi ki? Nnamabia raporu yazdıktan sonra, babam onu çalışma odasındaki, içinde bizim okul evrakımızı sakladığı çelik çekmeceye koymuştu.

“Annesini böyle üzebilmesini aklım almıyor” diye mırıldandı babam son olarak.

Ama Nnamabia'nın amacı onu üzmemek değildi. Bunu yapmıştı, çünkü evdeki tek kıymetli şey annemin mücevherleriydi: bir ömür boyu toplanmış som altın parçalar. Bir de bunu yapmıştı, çünkü diğer profesörlerin oğulları da yapıyordu. Bu bizim sakin Nsukka yerleşkemizin hırsızlık mevsimiydi. *Susam Sokağı* izleyerek, Enid Blyton okuyarak, kahvaltıda mısır gevreği yiyerek, kadrosu üniversitelilerden oluşan ilkokula, güzelce cilalanmış kahverengi ayakkabılarıyla başlayan bu oğlanlar, şimdi komşularının pencerelerindeki sivrisinek tellerini kesiyor, cam panjurlarını çıkartıyor, televizyon ve video kayıt cihazlarını çalmak için evlerine giriyordu. Hırsızları biliyorduk. Nsukka yerleşkesi öyle küçük bir yerdi ki –iki tarafı ağaçlıklı yolların üzerinde, birbirinden alçak çitlerle ayrılmış yan yana evlerden oluşuyordu– hırsızlık yapanları bilmememiz mümkün değildi. Buna rağmen profesör aileleri personel kulübünde, kilisede ya da fakülte toplantısında karşılaştıklarında, kasabadan ayaktakımının hırsızlık yapmak için kutsal yerleşkelerine geldiğinden şikâyet etmeye devam ediyordu.

“Ama sonraki haftalarda yazmak istedin, yazmak istiyordun, çünkü anlatacak hikâyelerin vardı. Amerika’daki insanların şaşırtıcı açıklığını, annelerinin kanserle savaşmasını, gelinlerinin erken doğum yapışını nasıl hevesle anlattıklarını; gizlemeniz gereken ya da yalnızca onlara iyilik dilemeleri için aile üyelerine anlatabileceğiniz şeyleri yazmak istiyordun. İnsanların tabaklarında ne çok yemek bıraktıklarını ve birkaç doları sanki bir kurbanmış, ziyan ettikleri yemek bir adakmış gibi buruşturup bırakmalarını yazmak istiyordun. Birden ağlamaya ve annesinin sarı saçlarını çekiştirmeye başlayan, menüleri masadan atan çocuğu ve ailesinin beş yaşlarındaki bu çocuğu susturmak yerine, onun isteğine boyun eğip hep beraber kalkıp gittiklerini yazmak istiyordun. Lagos’taki büyük sitelerin önünde bekleyen bekçilere benzeyen, eski püskü giysiler ve parçalanmış lastik ayakkabılar giyen zengin insanları yazmak istiyordun. Zengin Amerikalıların zayıf, yoksul Amerikalıların şişman olduğunu ve çoğunun büyük ev ve arabaları olmadığını yazmak istiyordun.”

Feminist Manifesto’nun yazarı Chimamanda Ngozi Adichie’den, Amerika’da ve Nijerya’da geçen, sürgüne, köksüzlüğe, aşka, kadınlığa ve erkeklığe dair on iki olağanüstü öykü.

tavsiye edilen
kırk’ıuz
sabit fiyatı

₺ 49

Şerhler ve Notlar

ISBN 978-625-8090-21-5

9 786258 090215

Doğan
Kitap